

Protokoll

Sammanträde med Styrelsen för Lunds Lasercentrum

2022-11-28 kl. 15:00 – 17:00
H422

Närvarande:

Ledamöter:

Bo Baldetorp, onkologi, ersatte Sophia Zackrisson
Joakim Bood, förbränningsfysik
Francesca Curbis, synkrotronljusfysik
Per Eng-Johnsson, atomfysik
Mathieu Gisselbrecht, synkrotronljusfysik
Tomas Jansson, medicinsk teknik
Pär Omling, fasta tillståndets fysik, ordförande
Tönu Pullerits, kemisk fysik
Anna-Lena Sahlberg, förbränningsfysik
Claes-Göran Wahlström, atomfysik, föreståndare

Suppleanter:

Nina Reistad, atomfysik
Katarina Svanberg, onkologi

Övriga närvarande:

Maria Algotsson, atomfysik/LLC, ekonom
Emelie Niléhn, LLC, administratör
Sune Svanberg, atomfysik

Frånvarande:

Ledamöter

Sophia Zackrisson, medicinsk radiologisk forskning
Facklig representant, vakant
Studeranderepresentant, vakant

Mötet öppnades med att ordföranden informerade om en kommande avtackning av Claes-Göran Wahlström under punkten övrigt på dagordningen.

1. Mathieu Gisselbrecht utsågs att justera dagens protokoll.
2. Föredragningslistan godkändes.
3. Ett årtal justerades under punkt 7a i föregående mötesprotokoll, därefter godkändes protokollet från styrelsemötet 2022-09-28.

4. Tid för nästa sammanträde

Nästa sammanträde förläggs till slutet av januari/början på februari 2023. En Doodle kommer att skickas ut i januari.

5. Rapporter och meddelanden

a) Rapport från föreståndaren

Claes-Göran Wahlström meddelade att posten som studeranderepresentant till styrelsen är fortsatt vakant. Uppdraget löper årsvis med start 1 juli. Studentkåren har inte inkommit med ny representant men de har fått en lista med 18 tänkbara, svensktalande, doktorander verksamma inom LLC och har ombetts att återkomma.

Avseende förändringar vid Fysiska institutionen; Institutionen för Astronomi och teoretisk fysik upphör vid årsskiftet och de flesta där kommer i stället att innefattas i Fysiska institutionen. Även avdelningen för Kärnfysik upphör som egen enhet vid årsskiftet. Medarbetare där kommer att flyttas till olika befintliga avdelningar vid (Fysiska) institutionen.

b) Rapporter från de ingående enheterna

AF: Per Eng-Johnsson meddelande att en ny doktorand börjar i december samt att I. Sytceвич har disputerat och anställts som postdoktor på avdelningen. H. Syed planerar att disputera i december.

Synkrotronljusfysik och MAX-IV: Mathieu Gisselbrecht meddelade att två nya doktorander och en projektassistent anställts på avdelningen sedan LLC:s förra sammanträde. Samtidigt har tre disputationer har ägt rum (Y.P. Liu, D.K. Olsson och V. Boix). Han meddelade vidare om anslag från KAW och VR, samt att BUL WISE-intervjuer är klara och att Matias Kagias från Caltech erbjudits tjänsten.

Francesca Curbis meddelade att strålröret ForMAX, som är avsett för studier av träbaserade material, nu är färdigt och öppet för användare. Bygget av strålröret har finansierats av Knut och Alice Wallenberg Stiftelse, och driftkostnaderna finansieras av industrier via Tresearch.

En VR-utvärdering av MAX IV ägde rum i november med gott resultat. Samtidigt föreslogs att MAX IV bör lyfta fram några "Flagship beamlines". Det påpekades vidare att styrelse och ledning bör arbeta mer med energikrisen och att labbet måste minska koldioxidavtrycket. I november besöktes även MAX IV av Science Advisory Committee som gav positiv respons på processen avseende MAX IV:s strategi inför framtiden.

I slutet av oktober hölls det femte "LEAPS Plenary meeting" på PSI (Paul Scherrer Institute, Schweiz), med ett antal deltagare från MAX IV. En presentation hölls där av Katarina Bjelke från VR om "the Swedish Research Infrastructure and International Collaborations".

Från mitten av november är 30 MAX IV-anställda placerade i det närliggande kontorshuset Cube. Där finns plats för 70 personer och tanken är att fler ska flytta dit. Ett avtal är tecknat som löper under fem år.

En EU COFUND ansökan - PRISMAS - har beviljats, "PhD Researcher and Innovation in Synchrotron Methods and Applications in Sweden". 40 doktorander kommer att kopplas till projektet. Olika universitet (Stockholm, Luleå, Uppsala, KTH, Malmö, Umeå, Karlstad, SLU och Lund) deltar med syftet att förstärka samarbete mellan MAX IV och svensk akademi. Två nyrekryteringar kommer att utlysas.

FF: Joakim Bood meddelade styrelsen att en ny doktorand, en ny postdoktor och en stipendiat börjat på avdelningen. Ytterligare tjänster är under utlysning. Sebastian Pfaff, tidigare studentrepresentant i LLC:s styrelse, har disputerat. Bood informerade vidare om att Lauro Müller, projektassistent, har utsetts till pristagare för bästa examensarbete" från PhotonicSweden för sitt examensarbete.

Miljöförvaltningen i Lunds kommun har gjort en inspektion på avdelningen avseende bl.a. säkerhetsarbetet vid hantering av kemikalier och brandfarlig vara. I sin rapport konstaterar de att avdelningen har en god ordning och kontroll på sina processer. Diskussioner sker på avdelningen om organisationsförändringar avseende forskargrupper från Kärnfysik.

Anna-Lena Sahlberg informerade om Vinnovas projektutlysning "Samverkansprojekt för bättre hälsa". En ansökan har skickats in för ett projekt fokuserat på att utveckla GASMAS-tekniken, som används i Neola Medicals utrustning för att mäta lungfunktionen hos för tidigt födda barn. Avsikten med projektet är att undersöka hur tekniken kan utvecklas för att även kunna mäta på äldre barn, vilket är svårare eftersom ljuset dämpas mer då det behöver penetrera mer vävnad.

KF: Tönu Pullerits meddelade att Weihua Lin har disputerat samt att Boris Louis ska disputera i december. Pierre-Adrien Mante har erhållit projektanslag från VR, men fått tacka nej eftersom han inte längre är anställd. Jens Uhlig har erhållit infrastrukturanslag från LU för en röntgenspektrometer, till vilken Nanolund även bidragit en del. T. Pullerits har fått WISE anslag för en doktorandtjänst samt ett postdoktorsanslag från Carl Tryggers stiftelse. Även K. Zheng har fått postdoktorsanslag från Carl Tryggers stiftelse.

LUMLAC: Bo Baldetorp meddelade att LUMLAC hade styrelsemöte den 27 oktober. I anslutning till detta höll Lars Rippe, Atomfysik, ett seminarium med titeln "Recent progress on UOT with slow-light filter". Han informerade vidare om en pågående uppdatering av förteckningen över medarbetare med anknytning till LUMLAC, med relevans för medlemsförteckningen till profilområdet "Ljus och Material". Baldetorp meddelade vidare att professor Malin Malmjö, vid avdelningen Oftalmologi/ IKVL, höll en presentation vid LLC:s

seminarium den 21 november, om PAI (fotoakustisk avbildning) vid olika medicinska tillämpningar, samt att det till Malmsjö's forskargrupp anställts en ny medarbetare/ tekniker. Gruppen erhåller fortsatt infrastrukturstöd från LU under fem års tid och ett nytt 3-års projektanslag från Cancerfonden finns på plats liksom ett nytt 3-årsanslag från Fru Berta Kamprads stiftelse. En internationell konferens om PAI kommer att hållas den 24 – 25 oktober, 2023. Arrangör är Malin Malmsjö och medarbetare.

Baldetorp meddelade vidare att professor Sophia Zackrisson fått anslag till PAI (Cancerfonden samt ALF) och till kliniska slow-light projekt (VR) samt som medsökande i Johannes Swartlings Vinnovaansökan för kommersialisering. Rekrytering av post doc. planeras i samband med detta.

Slutligen meddelade Baldetorp om en pågående upphandling i Anders Wittrups forskargrupp av en avancerad mikroskopiplattform för visualisering i realtid av snabba subcellulära rörelser och reaktioner. Mikroskopet utrustas med olika lasrar som excitations-ljuskällor och bildupptagning med höghastighets-kameror för att erhålla erforderlig tidsupplösning.

c) Rapport från Laserlab Sweden

Joakim Bood meddelade att Laserlab Sweden organiserat en endagskonferens i anslutning till Optics and Photonics in Sweden (OPS) den 7 oktober i Umeå. Både seniora forskare och doktorander från verksamheter vid nätverkets samtliga noder (Göteborg, Lund, Umeå, Stockholm och Uppsala) presenterade, däribland Claes-Göran Wahlström, Anne-Lise Viotti (AF) och Weihua Lin (KF) från LLC.

Bood meddelade vidare att doktorandkursen "Experimental Laser Physics" pågår. Förra veckan hölls kursen i Göteborg, i oktober hölls den i Umeå i anslutning till OPS. I maj var studentgruppen och laborerade vid LLC. Återkopplingen från det besöket är mycket positiv. För 2022-gruppen återstår besök och laborationer i Stockholm/Uppsala, som planeras äga rum i januari.

6. Ny föreståndare för LLC från och med 2023

Pär Omling presenterade Per Eng-Johnsson som förslag till ny föreståndare från och med årsskiftet, då Wahlströms mandatperiod som föreståndare löper ut. Omling meddelade i samband med detta att han själv ställer sig bakom denne kandidat. Styrelsen ombads inkomma med eventuellt fler förslag men inga nya personer tillkom. Rektor LU utser ny föreståndare men styrelsen kan rekommendera ett förslag på kandidat. Per Eng-Johnsson meddelade att han accepterar en nominering förutsatt att styrelsen stöttar förslaget och att Claes-Göran Wahlström under en period på cirka ett år fortsatt ansvarar för LLC:s del inom Laserlab Europe och bistår med en överlämning av föreståndarskapets. Per Eng-Johnsson lämnade rummet och en öppen fråga ställdes till styrelsen som enhälligt gav ett brett stöd till den föreslagna kandidaten och acceptans av föreslagna premisser under en övergångsfas. Styrelsen beslutade således att till rektor föreslå Per Eng-Johnsson som ny föreståndare för LLC.

7. LU profilområde Ljus och Material

Tönu Pullerits informerade om arbetet med att formellt etablera profilområdet, såväl administrativt, ekonomiskt som vetenskapligt. Rektorsbeslut kring ledningsstrukturer för samtliga profilområden vid LU förväntas i början av december.

Alla medlemmar inom NanoLund och LLC innefattas initialt i profilområdet. Eventuella justeringar kan tillkomma senare. Lucat-id krävs och samarbetspartners utanför LU kan således inte vara medlemmar. I dagsläget är listan cirka 500 namn. Betydande överlapp finns givetvis med personer som tillhör både LLC och NanoLund.

Ekonomisk hemvist för Ljus och Material kommer att vara kemiinstitutionen vid den naturvetenskapliga fakulteten. En målsättning är att i mycket hög grad utnyttja rådande strukturer inom LLC och NanoLund, med syfte att undvika dubbelarbete. Strävan finns att föra forskningsfälten närmare varandra och stimulera överlapp och samarbeten.

Från Styrelsen påpekades att "Societal impact" är ett viktigt område som bör lyftas fram i en kommande ansökan om medel.

Tönu Pullerits informerade vidare om VR:s utlysning för Center of Excellence. En ansökan, som förutom profilområdet även inkluderar Pufendorfinstitutet, har skickats in, trots kort tidsvarsel. Stacey Sörensen, som ingår i LLC och som dessutom är föreståndare för Pufendorfinstitutet, står som huvudsökande. Medsökande är A. Mikkelsen, C. Arnold, Ch. Prinz och T. Pullerits

8. Ekonomi

a) Information

Claes-Göran Wahlström påpekade att LTH:s profilområde - Photon Science and Technology - inte är synonymt med LU:s profilområde, där LLC ingår. LTH:s profilområde handlar ämnesmässigt om i stort sett samma verksamhetsområden som LLC, men det finns vissa oklarheter avseende vad LTH:s profilområde innebär för LLC, ekonomiskt såväl som administrativt.

LLC:s ledning har föreslagit att fakultetsmedel till LTH:s profilområde administreras via LLC:s styrelse, liknande det tillvägagångssätt som fanns då LLC var en Linné-miljö, finansierad av VR. Diskussion pågår kring denna möjlighet, men det är ännu inte klart om det blir så.

Under 2023 kommer LTH inte att stötta LLC med direkta medel, vilket de gjort tidigare år. Däremot förväntas LLC erhålla 250 tkr från naturvetenskapliga fakulteten samt vissa medel från medicinska fakulteten. Medicinska fakulteten har dock låtit meddela att stödet därefter upphör. För naturvetenskapliga fakultetens del innebär det förmodligen att LLC får medel under 2023 men att motsvarande medel därefter förväntas gå till LTH:s profilområde, som då är att betrakta som ett gemensamt profilområde, med förhoppningen att LLC kommer innefattas därav.

En fråga ställdes från Styrelsen varför medicinska fakulteten inte kommer ge medel framledes. Svaret är att det är oklart, men att en förhoppning finns att

intentionen fortsatt är att stötta LLC:s verksamhet men att företrädelsevis göra detta utan omväg via LTH.

b) Budget för 2023, beslutspunkt.

Föreståndaren redogjorde för budgeten enligt bilaga till kallelsen. Intäkterna från EU för våra accessdagar är direkt kopplade till antalet utförda accessdagar och därmed till det internationella söktrycket till LLC:s laboratorier.

Med referens till föregående mötes bordlagda punkt om utdelning av pengar, informerade Wahlström om den tidigare risken att överskrida tillåtet myndighetskapitalet om 1,0 mnkr, om pengar inte utdelas. Han har därför äskat om tillfälligt ökat takbelopp för i år och kunde meddela att ett myndighetskapital upp till 1,4 mnkr nu tillåts som ett undantag för 2022. Detta innebär att LLC inte behöver göra någon särskild utlysning i år för att hålla nere sitt myndighetskapital, utan kan avvakta till 2023, för att dels hinna få ökad klarhet om ekonomin, speciellt om de ekonomiska konsekvenserna av de båda profilområdena, och dels för att kunna koordinera en större utlysning med NanoLund, inom ramen för LU:s profilområde om Ljus och Material. En "Research and Strategy Day" bör arrangeras under 2023 vilket medför ett visst underskott som minskar myndighetskapitalet.

LU:s olika profilområden erhåller 4 mnkr vardera för en period om 29 månader. Det gäller även Ljus och Material, där LLC ingår med Tönu Pullerits som koordinator. Fördelningen mellan LLC, NanoLund och gemensamma verksamheter är emellertid ännu inte fastställd. Den nu liggande LLC-budgeten innehåller således viss osäkerhet om såväl intäkter som utgifter. Storleken på en eventuell intern utlysning om medel kan dock LLC:s styrelse fastställa senare under året så att den på så vis kan fungera som en dynamisk buffert och balansera utfallet för 2023.

Styrelsen fastställde enhälligt förslagen budget för 2023.

9. LLC:s etablering vid Science Villäge

Per Eng-Johnsson informerade om fakultetsstyrelsernas arbetsgång och att rektorsbeslut förväntades i oktober/november.

10. Centrala LLC-verksamheter

a) Seminarserien. Beslut om ansvarig 2023

Claes-Göran Wahlström informerade om att cirka fyra föredrag har hållits årligen ända sedan LLC bildades, och att Francesca Curbis lett detta arbete under 2022. Han presenterade förslaget att förlänga Francesca Curbis uppdrag ytterligare ett år.

Styrelsen beslutade att utse Francesca Curbis som ansvarig för seminarserien ytterligare ett år framåt, dvs under 2023.

b) Topical Groups

Joakim Bood informerade om ett kommande lunchseminarium den 14 december på Förbränningsfysik då Ali Hosseinnia kommer att prata om "Single-shot control of rotational coherences by fs/ns coherent anti-Stokes Raman Spectroscopy (CARS)".

11. Laserlab Europe

Föreståndaren redogjorde för en nulägesrapport om rådande söktryck och antalet utförda accessdagar under innevarande Laserlab-Europe-kontrakt. Frågan är om hur LLC ska agera avseende antal accessdagar framöver, vilket är kopplat till givande internationella samarbeten men även relativt mycket pengar, som huvudsakligen går till den avdelning/forskargrupp som varit värd för accesskampanjerna. Nuvarande kontrakt avser Laserlab Europe-V. Det är inte möjligt att etablera ett Laserlab Europe-VI inom nya ramprogrammet, men Europeiska Kommissionen vill trots det fortsätta att bidra med ekonomiska medel för att befintliga europeiska infrastrukturer ska kunna användas optimalt, och vara öppna för forskare från olika länder. LLC kan, enskilt eller via Laserlab-Europe AISBL, vara med i olika kommande projekt med accessprogram, och konkurrera om projektanslag i internationell samverkan. Styrelsen ombads att uppskatta hur många kampanjer som LLC kan och vill genomföra, dels under kvarvarande del av Laserlab-V (t.o.m 2024) och dels inom potentiella framtida projekt. Om vi vill bibehålla nuvarande nivå på vårt accessprogram, eller utöka det, då är det viktigt att uppmuntra potentiella framtida användare. Ett högt söktryck från användare är en absolut nödvändighet. Dagens söktryck är i lägsta laget för att kunna motivera nuvarande tilldelning av accessdagar. Omfördelning inom Laserlab Europe (V) kommer att ske i januari, och senast den 21 december ska prognos lämnas till Laserlab Europe. Styrelsen delegerade till föreståndare att göra en prognos och fatta beslut om eventuellt minskat antal accessdagar.

12. Övriga frågor.

Avtackning av Claes-Göran Wahlström efter 12 år som föreståndare för LLC. Sune Svanberg sammanfattade Claes-Görans roll i styrelsen med en redogörelse kring hans imponerande arbete både i Lund och Europa och framförde å styrelsens vägnar tacksamt sin uppskattning. Claes-Göran sitter kvar som ordinarie ledamot i styrelsen ytterligare ett år.

Pär Omling

Claes-Göran Wahlström

Justeras:

Mathieu Gisselbrecht